

Ik wil! Ik mag? Ik moet.

Studiedag 09.09.2010

Georganiseerd door UCKJA, Capri, ZNA

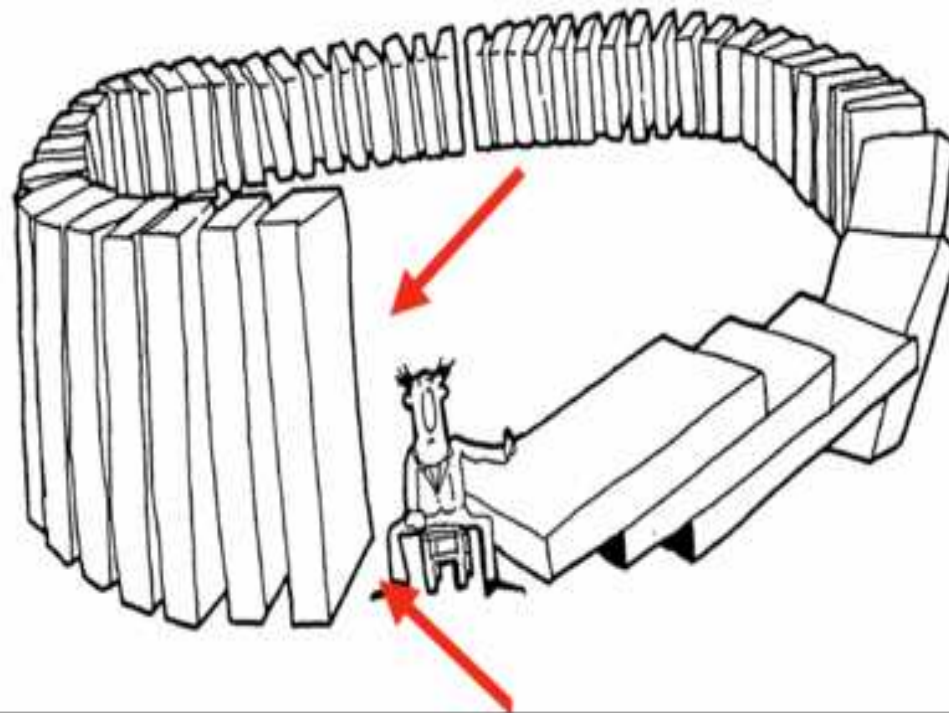
Adolescenten en psychiatrie: een uitdaging

Inleiding door Dr. Corine Faché
Kinder –en Jeugdpsychiater UCKJA

Ik wil!

- Autonomie, onafhankelijkheid, individueren
- Peers volgen
- Eigenheid
- Controle over lichaam, over leven en dood, over anderen, over vrijheid (wat ik doe, niet doe)
- Experimenteren
- Beslissen
- Enkel kijken naar hier en nu.

Karma

Socrates (5de eeuw vc)

- “Onze jeugd heeft tegenwoordig een sterke hang naar luxe, heeft slechte manieren, minachting voor het gezag en geen eerbied voor ouderen. Ze geven de voorkeur aan kletspraatjes in plaats van training....Jonge mensen staan niet meer op als een oudere de kamer binnenkomt. Ze spreken hun ouders tegen, houden niet hun mond in gezelschap...en tiranniseren hun leraren.
- NU “kids getting older Younger”

Ontwikkelingen bij de adolescent

- Tussen 10 jaar en 25 jaar:
 - Lichamelijke ontwikkeling
 - Cognitieve ontwikkeling
 - Sociaal-emotionele ontwikkeling
- De verschillende wegen beïnvloeden elkaar
- Verschillend tempo van de verschillende wegen
 - Geslachtsrijping is reeds volledig voltooid, terwijl sociaal-emotioneel en cognitieve ontwikkeling nog niet!
- Verschillend tempo in de rijping van de verschillende hersengebieden

Lichamelijke ontwikkeling

Hypothalamus

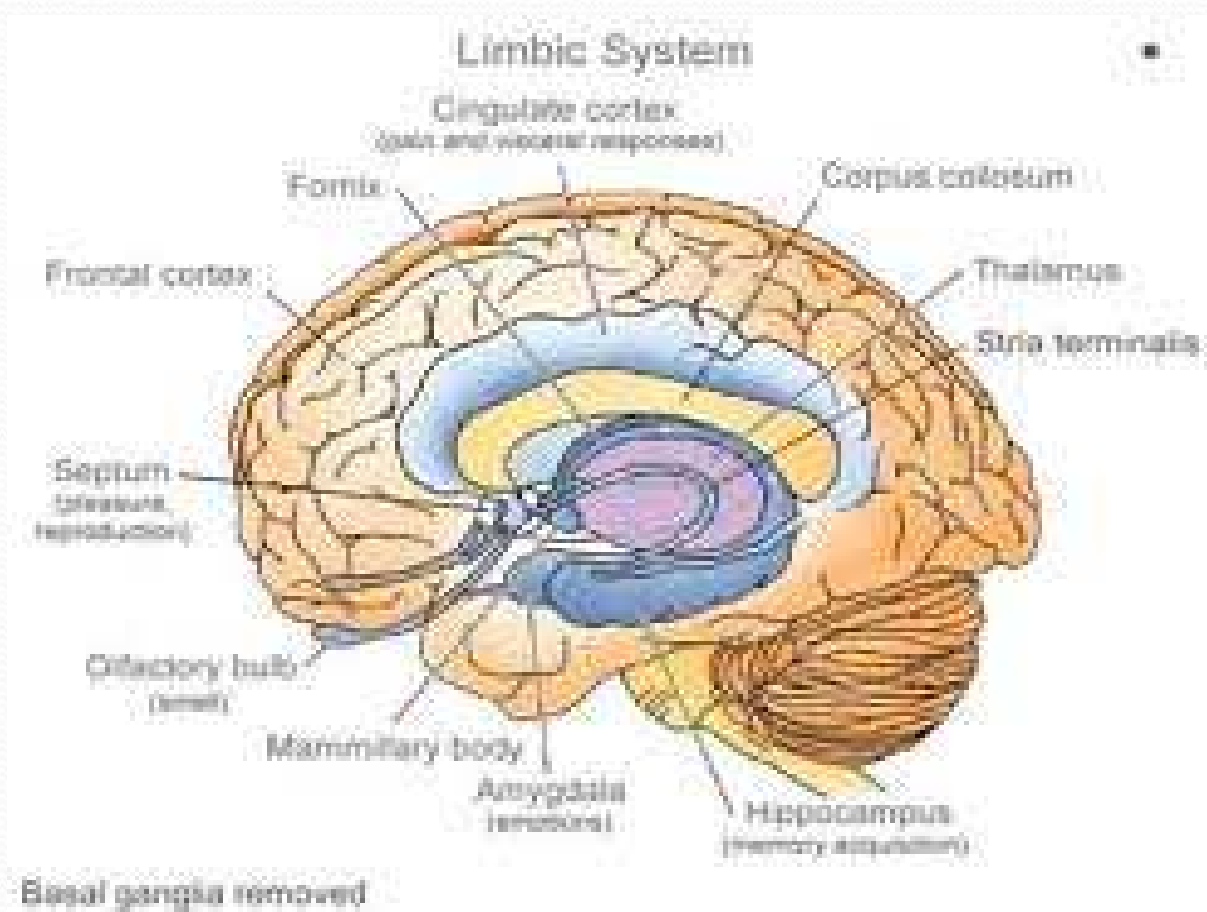
Hypofyse

Testosteron

Oestrogeen

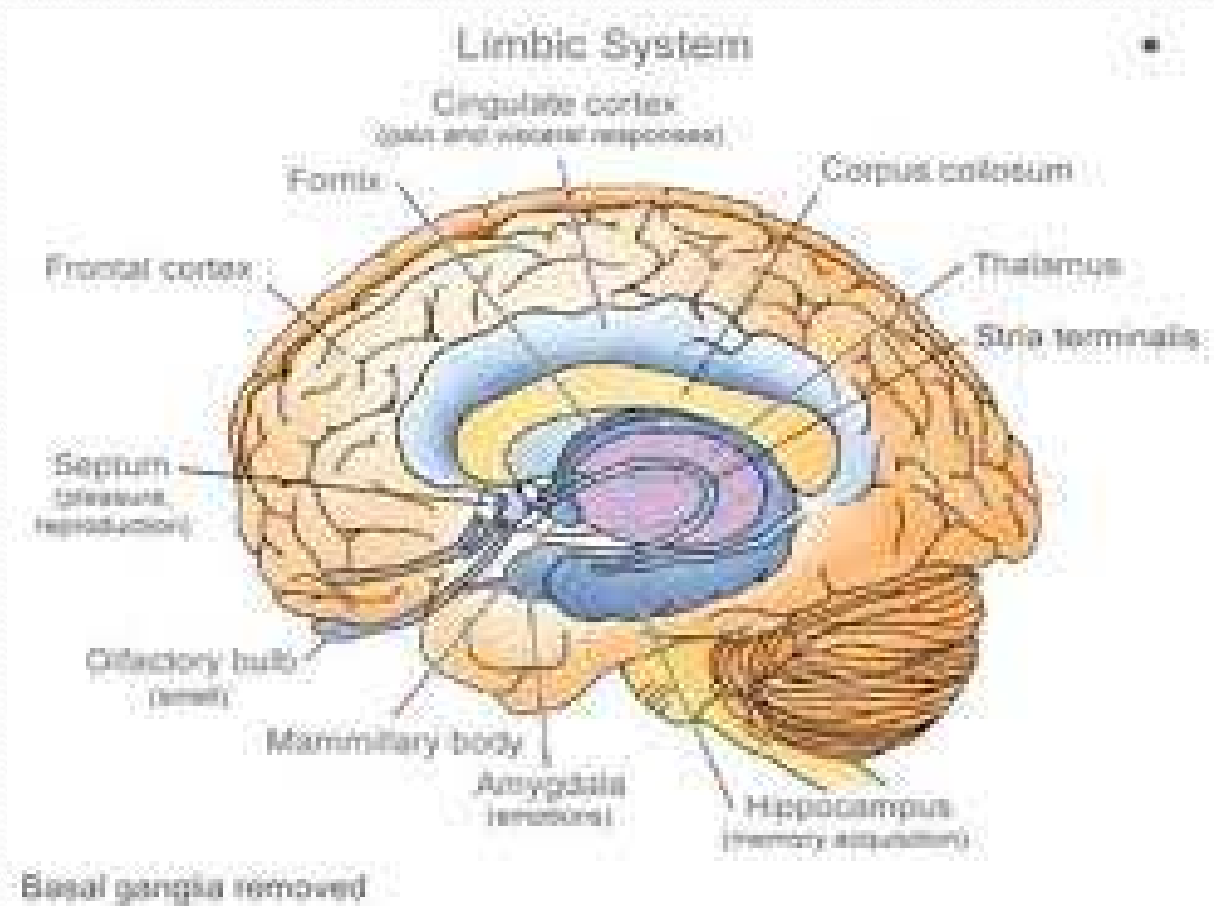
Ontwikkeling van het brein

Prefrontale kwab

- = topmanager van het brein
 - Verantwoordelijk voor de mentale functies:
 - Impulscontrole
 - Beoordelingsvermogen
 - Probleemoplossing
 - Planning
 - Sociaal gedrag
 - Taal en geheugen
- => Het selecteert welk gedrag past bij welke situatie!

Rijping van het brein

Rijping van achter naar voren

- Eerst motoriek, gezichtsvermogen, emotionele systemen
 - Emotiegebieden vroeg aangelegd. Onder invloed van hormonen=> Heftige emoties, “Nu doen”, “Eerst genieten”
- Daarna het middelste deel: coördineert de vorige functies
- Pas als laatste de frontale cortex= het controlesysteem.

Gevolgen van de late rijping van de prefrontale cortex.

- Laat abstract denken
- Laat weloverwogen keuzes kunnen maken
- Consequenties enkel op korte termijn zien
- Moeilijk kunnen plannen en anticiperen

3 fases in sociaal-emotionele ontwikkeling

- Fase I (10-14 jaar)
 - Losmaken van ouders
 - Leeftijdsgenoten zijn het kompas, niet opvallen, groepsdruk
 - Impulsief, hier en nu
 - Emotioneel gevoelig
 - => Impulsieve beslissingen
- Fase II (14- 16 jaar)
 - Ontwikkeling van eigen Ik
 - Om erbij te horen moet je opvallen
 - Experimenteren, grenzen verleggen
 - Stemningswisselingen
 - => Beslissingen en rekening houden met gevolgen
- Fase III (16- 22 jaar)
 - Zelfbewuster, meer eigen identiteit
 - Verantwoordelijkheid
 - Vooruit denken, zelfreflectie
 - => Beslissingen nemen door weloverwogen keuzes

Ik mag?

- Vervat in de rechten van het kind:
- Art. 3: Het belang van het kind moet voorop staan bij alle maatregelen die kinderen aangaan.
- Art 12: Het kind heeft recht om zijn of haar mening te geven over alle zaken die het kind aangaan.
- Art 13: Het kind heeft recht op vrijheid van meningsuiting,...
- Art 16: Ieder kind heeft recht op privacy.
- Art 17: Het kind heeft recht op toegang tot informatie en materialen van verschillende bronnen en in het bijzonder op informatie en materialen die zijn of haar welzijn en gezondheid bevorderen.
- Art 24: Het kind heeft recht op de best mogelijke gezondheid en op gezondheidszorgvoorzieningen.

Ik moet.

- Tot 12 jaar moeten, vanaf 12 jaar loslaten.
- Beter: tot 12 jaar goed begeleiden en daarna nog veel beter.
- Bij huidige ouders: autoritaire opvoeding is taboe.
- Zelfbewuste houding van de jongere tov twijfelende ouder
- Ouders willen jongere de vriend houden

Maar ouders dienen plaatsvervangende prefrontale cortex te zijn!!!

STEEDS MEER OUDEREN GAAN DIGITAAL

